

Rasekompendium

Design: Elisabeth Steen

Haldenstøver

Utgitt februar 2008

Godkjent av NKKs Standardkomite 2008

Haldenstøver

Historikk

Opprinnelse

Rasen kan med sikkerhet spores tilbake til midten av 1800 - tallet. Opprinnelsen antas å være at lokale harehunder i Østfold-distriktet, og da særlig i områdene rundt Halden, ble krysset med engelske hunder, i første rekke engelsk foxhound. En regner med at det også er et visst innslag av harrier og beagle. Haldenstøveren minner da eksteriørmessig også svært om en lettbygget foxhound.

Betegnelsen haldenstøver kom ikke i bruk før rundt 1938. Tidligere ble det brukt navn som Bisseberghund (etter Hans Larsen Bisseberg som drev oppdrett av rasen) og Ankerstøver (etter Ankerfamilien på Rød Herregård som også hadde sterk tilknytning til rasen).

Haldenstøver på 1950 – tallet. Rasen fikk sin endelige standard, godkjent av NKK i 1952.

Oscar H. Nylænde

Tidlig på 1930 - tallet herjet en smittsom hundepest i Østfold-distriktet. Det fortelles at dødeligheten blant hunder som ble smittet var svært høy. Da det meste av populasjonen innen haldenstøvere fantes nettopp her, førte dette til at rasen ble særlig hardt rammet.

Som et resultat av dette, satte Oscar H. Nylænde fra Skjeberg seg som mål å få rasen på bena igjen, og satte derved sterke spor etter seg i haldenstøverens utvikling. Han arbeidet målbevisst med avl ut fra et meget spinkelt hundemateriell, helt til rasen fikk sin endelige standard som ble godkjent i 1952.

Nylænde avlet fram en rekke gode jakthunder, den fremste av disse er kanskje Champion Lise 1366Ø, som en periode på 1950 – tallet var en av Skandinavias høyest premierte harehunder, både på jaktprøver og utstillinger. Lise var også en meget god avlstispe, og fødte i alt 72 levende valper. Oscar H. Nylænde har med rette blitt kalt "Haldenstøverens far".

Oscar H. Nylænde med Ch. Lise 1366 Ø.

Haldenstøverklubbem

Haldenstøverklubben ble stiftet i 1982, og ledes av et styre på fem. Klubben har som formål å utbre kjennskap til haldenstøveren som jakthund, å fremme avl av mentalt-, eksteriørt- og bruksmessig gode hunder og å ivareta eiere og oppdretteres interesser.

Videre har klubben et spesielt ansvar for den sosiale delen av virksomheten i miljøet rundt rasen. Det blir hvert år arrangert samling med årsmøte, utstilling og sosiale aktiviteter. Klubben teller i dag ca. 80 medlemmer.

Haldenstøveren i dag

Haldenstøveren er ingen tallmessig stor rase sammenliknet med de øvrige harehundraser i Norge. Populasjonen består av rundt 200 hunder, og det blir gjennomsnittlig født 20 til 30 valper pr. år.

Haldenstøveren er en drivende hund og blir benyttet til jakt på hare og rev, unntaksvis også gaupe. Resultatene fra jaktprøver viser at rasen har en premieringsprosent som er blant de høyeste av samtlige harehundraser i Norge. Rasen har blant annet vunnet "Mesterskap for norske raser" 4 år på rad, og har flere gode plasseringer i Europapokalkonkurransen, blant annet en 3. plass og en seier.

Rasen har vært involvert i prosjektet "Bevaring av fåtallige hunderaser med Norge som hjemland", et prosjekt som har vært gjennomført i regi av Norsk Kennel Klub og Landbruksdepartementets Genressursutvalg. Et av elementene i prosjektet var

langtidslagring av sæd fra utvalgte hannhunder, og dette er per i dag gjennomført for 4 hunders vedkommende. I tillegg har en i samarbeid med NKK foretatt i alt fem innkryssinger fra andre raser.

En rasetyrisk haldenstøver som ligger svært nær standarden for rasen.

Et vakkert hode på en haldenstøver hannhund.

Et velformet tisehode

RASEBESKRIVELSE FOR HALDENSTØVER (med kommentarer)

Opprinnelsesland:	Norge
Hjemland:	Norge
FCI rasenr.	267
FCI dato:	09.08.1999
NKK dato:	18.09.1997

Helhetsinntrykk:

Rektangulær, stolt, kraftig med ikke tung.

Haldenstøveren skal gi inntrykk av å være en solid og kraftfull hund med godt utviklet muskulatur og kraftig benstamme. Den skal virke tillitsfull og rolig, og opptre uanfektet i de fleste situasjoner.

Hode: Tørt, middels stort og velproporsjonert. Skallen svakt hvelvet sett forfra og fra siden, nakkeknølen lite framtrædende. Stoppen svakt markert. Ikke for kort snuteparti, rett neserygg. Sort nesebrusk med vide nesebor. Forholdsvis flate kinn. Leppene skal ikke være for mye overhengende.

Kommentarer:

Hodet må ikke være for tungt, og snutepartiet ha godt "drag", det vil si at det ikke må være for kort eller virke snipete. I forbindelse med innkryssing av finskstøver, har noen individer fått en mer utpreget nakkeknøl enn det en har sett på renrasede haldenstøvere. Avlsrådet tillegger imidlertid ikke dette noen spesielt stor betydning, spesielt når det gjelder hunder med sterkt innslag av andre raser (1. og 2. generasjons krysningshunder). Nesebrusken skal ha sort farge, men det er ikke uvanlig at noen individer har lysere partier i det sorte. Helt hvit eller rosa nesebrusk er imidlertid uønsket.

Øyne: Mørke brune og middels store med et rolig uttrykk.

Kommentarer:

Lyse øyne og såkalte "glassøyne" er uønsket.

Ører: Ørene er middels høyt ansatt. Når de trekkes framover skal de rekke til midten av neseryggen.

Kommentarer:

De fleste hunder ser ut til å tilfredsstillende standarden på en god måte når det gjelder ørene. Et og annet individ kan imidlertid ha litt korte og høyt ansatt ører, men dette sees på som et lite problem i rasen.

Bitt: Saksebitt

Kommentarer: Underbitt må ikke forekomme. Enkelte individer kan ha tendens til tangbitt, og noen kan ha uregelmessig tannstilling. Dette gjelder ikke svært mange hunder, men i enkelte kull kan det dukke opp et og annet tilfelle.

Hals: Forholdsvis lang, kraftig nakkeparti. Tørr, uten halshud.

Kommentarer:

Nakken skal være kraftig og godt muskelsatt, særlig når det gjelder hannhunder. Løs halshud er ikke ønskelig

Forlemmer: Rette, tørre med grov benstamme. Lange, muskuløse skuldre med skråstilte skulderblad. Skulderbladstoppen skal ikke være markert over manken. Svakt skråstilte mellomhender. Rette og tørre underarmer. Forpoter ovale, hvelvede, helst sluttede med godt hårlag mellom tærne.

Kommentarer:

Enkelte individer har noe mer skråstilte og sviaktende mellomhender enn ønskelig. Dette kombinert med flate og sprikende poter går ut over hundens bruks-egenskaper, da en lett får stor slitasje på potene under jakt på skarpt føre (skaresnø m.v.). Steile skuldre medfører også uheldig belastning under hundens arbeide i terrenget og reduserer bruks-egenskapene.

Kropp: Rett, kraftig rygg. Bred, muskuløs lend og svakt hellende kryss. Dypt, eggformet bryst med godt hvelvede ribben. Lange bakre ribben. Ubetydelig opptrukket buklinje.

Kommentarer:

Kort, avfallende kryss der halen bæres høyt er ikke ønskelig. Likeledes for mye opptrukket buklinje som gjør at hunden virker lett og luftig. Noen individer har etter innkryssing fra andre raser har en noe mer rektangulær kroppsform en de renrasede hundene.

Hannhunder skal ha to normalt utviklede testikler på normal plass.

Baklemmer: Brede lår med god muskulatur, lange underlår. God vinkling i kne – og haseledd. Tørre haser med god bredde. Verken ut- eller innoverdreide haser. Ovale, hvelvede, helst sluttede poter med godt hårlag mellom tærne. Sporer er tillatt, men ikke ønskelig

Kommentarer:

Det er ikke uvanlig at noen hunder har åpne bakbensvinkler, som sammen med avfallende kryss gjør at disse blir overbygget under bevegelse.

En hannhund med ideell halslengde og kraftig og godt muskelsatt nakkeparti.

En velbygd tisper med passe grov benstamme.

En robust hannhund med godt muskelsatt rygg, lend og lår. Kunne med fordel hatt bedre front og kortere lend.

En tispe av 1. generasjons krysning mellom haldenstøver og finsk støver. Korrekt båret hale og velvinklet benstamme.

En tispe med rene farger, ideell fordeling mellom hvitt, sort og brunt.

Sluttkommentar

Haldenstøveren er en rase som, selv om den har vært fåtallig og med et begrenset avlsgrunnlag, har vært lite belastet med arvelige sykdommer og defekter.

Gjennom de innkryssinger som er foretatt med finsk støver og hamiltonstøver har en fått utvidet avlsgrunnlaget, men også fått inn både heldige og mindre heldige egenskaper.

Gjennom planmessig avl der den eksteriørmessige bedømmelse utgjør et viktig grunnlag, vil en søke å beholde de gode egenskapene, og så lang det er mulig avle bort de mindre gode.

Oppsummert kan en si at rasen har fått et positivt tilskudd gjennom innkryssingene, spesielt når det gjelder de jaktlige egenskaper. Imidlertid er det noen forhold en bør være spesielt opptatt av ikke skal utbres ytterligere i populasjonen, så som myke hunder, dårlig hårlag, feil fargesammensetning og halefeil.

Kolbu, januar 2008
AVLSRÅDET FOR HALDENSTØVER

Hale: Middels høyt ansatt, forholdsvis grov. Skal rekke omtrent til hasen. Bæres forholdsvis lavt.

Kommentarer:

Kroket eller dårlig båret hale er ikke ønskelig. Ansees ikke som noe stort problem i rasen. Etter innkryssing er det registrert noen få hunder med halefeil (haleknekk).

Hårlag: Stritt, tett og rett med tett underull.

Kommentarer: Hos mange individer er hårlaget svært tett og med lange og bølgete dekkhår, særlig over ryggen. Dette ansees som en fordel, og er et karaktertrekk hos rasen som en prøver å ta vare på. Av og til ser en hunder med kort og tynt hårlag, særlig etter innkryssingene. Dette er lite ønskelig.

Farge: Hvit med sorte flekker, tanfargede (brune) tegninger på hode, på bena og undertiden i overgangen mellom sort og hvitt. Sort farge får ikke dominere, og små sorte og brune spetter i det hvite er uønsket.

Kommentarer: Som et resultat av innkryssingene har en i 1. og 2. krysningsgenerasjon fått en del individer der sort farge dominerer. Ved bedømmelse på utstilling når det gjelder slike hunder, vises det til vedtak i NKK's Hovedstyre av 26.08.2004.

Det viser seg at en relativt raskt gjennom avl kommer tilbake til korrekte farger. Allerede i 2. krysningsgenerasjon får gjennomsnittlig $\frac{3}{4}$ av hundene korrekte farger, mens ca. $\frac{1}{4}$ blir overtegnet sorte.

For øvrig ser en av og til individer som har hvite tegninger på ett eller begge ører. Dette tillegges ingen stor vekt.

Bevegelser: Lette, markvinnende og parallelle.

Størrelse:

Mankehøyde hannhunder 52 -60 cm (idealhøyde 56 cm)
Mankehøyde tisper 50 - 58 cm (idealhøyde 54 cm)

Feil: Ethvert avvik fra forangående punkter er å betrakte som feil. Hvor alvorlig feilen er, skal graderes etter hvor stort avviket er i relasjon til rasebekrivelser.

Diskvalifiserende feil: Aggressivitet.

Kommentarer: Haldenstøveren er en tallmessig liten rase, og har dermed et snevert avlsgrunnlag. Dette er imidlertid utvidet noe gjennom innkryssinger, men allikevel må en være spesielt på vakt mot uheldige egenskaper som har stor arvbarhet. Haldenstøverens farge er spesiell blant våre langbente støvere, og det bør legges stor vekt på å beholde dette særpreget.

